

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Redactor-proprietar: **I. S. CODREANU**Licențiat în Drept și Științe de Stat
Avocat

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România, cu Tabla. . . 45 lei
6 luni 20 „
3 luni 10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

**Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet**

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația

București, **CALEA RAHOVEI**

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98

S U M A R

— Codul nostru civil și revocarea mărturisirii de d-l judecător Eugen Petil.

JURISPRUDENȚĂ:

— Casație s. II: *Procurorul Trib. Gorj cu Gh. Mischie s. a.* (Delictul prevăzut de art. 161 c. penal, cu privire la înscrierea actelor stărei civile, este dat în competența tribunalului de a fi judecat).

— Casație s. II: *C. Pavloviu cu C. Marinescu* (Executarea hotărârii în materie de hotărânicie de moși se face printr'un judecător asistat de un inginer cu chemarea părților. — În cazul când semnele de hotare au dispărut, fie în mod accidental, fie printr'o uzurpare din partea vecinului, calea de urmat pentru restabilirea semnelor dispărute este aceea a unei acțiuni principale, nu pentru a stabili dreptul de proprietate, asupra căruia este lucru judecat, ci pentru ca contradictoriu cu vecinul să se restabilească semnele conform procesului verbal de executare al hotărâniciei, care va servi reclamantului drept titlu al acțiunii; iar dacă dispariția semnelor este datorită uzurpării, calea de urmat este aceea a unei acțiuni posesorii sau de revendicare, după împrejurări, și chiar penală, însă în nici un caz nu poartă vorba de o nouă executare a unei hotărâni de deja executate);

— Casație s. III: *Manole Goldstein cu Judele sindic al falimentului L. Rosin* (Art. 340 c. civ., după care cumpărătorul trebuie garantat de vânzător în ce privește predarea materială a lucrului vândut, se aplică numai la vânzările de lucruri corporale, iar nu și la vânzările de drepturi incorporale, unde se aplică totdeauna numai art. 392 codul civil);

— Curtea de Apel Buc. s. I: *Spiridon Miștoiu cu Soc. rom. de comerț* (După art. 270 ult. al. c. com. nu se cere a se arăta pe care cauză ei. O acțiune p.r. cambială nu poate fi conexată cu o acțiune civilă de reziliere. Nu se poate acorda în acțiunea cambială recunoașterea unui privilegiu prevăzut printr'un act de vânzare separat);

— Trib. Comercial Ilfov: *Judele sindic al falim. Iunio Lempart cu Paulo Cazaniga* (Data actelor prin care un comerciant își înstrăinează întreg patrimoniul și activitatea sa comercială, poate fi fixată ca dată a încetării plăților la declararea sa în stare de faliment deși protestele de polițe au survenit mai târziu).

Rezumatele Jurisprudenței Curții noastre de Casație

Casație s. I: No. 1: Legea sanitară. — Dreptul droghistilor a vinde substanțe medicamentoase brute în anumite condițiuni. — Pe-lepse prevăzute în caz de contravențiuni. — Dacă se poate aplica pentru asemenea contravențiuni, pedeapsa închiderii drogeriei. — Art. 139 și 119 din legea sanitară și art. 9 din regul. l. pentru vânzarea subst. medic. — **No. 2:** Servitute de trecere. — Locuri cari trebuiesc considerate ca infundate. — Chestiunea de a se ști dacă un loc este sau nu infundat în sensul art. 616 c. civil. — Chestiune de fapt.

Casație s. II: No. 1: Casație — Competența secțiunii întâia. — Hotărânicie depusă la tribunal pentru confirmare, însoțită de o acțiune în revendicare; **No. 2:** Urmărire imobiliară. — Termenul de 3 luni prescris de art. 593 p. c. — Neînvoarea lui la tribunal. — Neadmisibilitatea propunerii direct în casație. — Depunerea creanței drept preț. — Admiterea ei d. tribunal. — Termenul de 5 zile prev. de art. 552 p. c. — Neaplicarea acestui termen când prețul se depune în numerar; **No. 3:** Delict silv. — Flagrant delict. — Proces

verbal. — Constatare de vizu. — Probă până la înscrierea în fals. — Neadmisibilitatea probei cu martori. — Art. 81 c. silv. — **No. 4:** Insulte reciproce. — Condannare de către judecătoria. — Apelul numai a unuiu din reclamanți. — Impăcare la tribunal. — Stingerea acțiunii publice numai în privința acestuia. — Art. 103 l. i. p. — **No. 5:** Actele stării civile. — Ținere nereglată. — Fapt pedepsit de art. 36 c. civil. — Caracterul civil al amandei. — Prescrierea faptului prin 39 de ani. — Art. 1830 c. civil.

Casație s. III: No. 1: Morator. — Jenă momentană scuizabilă. — Aprecierea împrejurărilor de fapt. — Puterea suverană a instanței de fond. — Art. 834 c. com. — **No. 2:** Licențe. — Debitant cu amănuntul. — Vânzarea de rachiu în cantități de cate zece litruri. — Contraveție. — Art. 8 l. licențelor. — **No. 3:** Taxe succesoriale. — Avere producătoare de venit. — Dobânzile scăzute la epoca încetării din viață a lui decedus. — Supra taxă de 4%. — Scadența datorilor succesiunei. — Cheltuieli făcute cu ocazia regulării succesiunei. — Neadmiterea lor. — Art. 48 și 65 l. timbrului.

Codul nostru civil și revocarea mărturisirii

În Codul Napoleon, ultimul alineat al art. 1356 —corespunzător art. 1206 din Codul nostru— relativ la revocarea mărturisirii e ast-fel redactat

«Ei (mărturisirea) nu poate fi revocată, afară «numai dacă se va dovedi că a fost urmarea «unei erori de fapt. Ei nu ar putea fi revocată «sub pretextul unei erori de drept».

Origina acestei dispozițiuni o găsim în expresiunea lui *Ulpian* (L. 2, D, De confessis), care după ce pune principiul că acela care se înșală nu mărturisește, *non fatetur qui errat*, adaugă: *nisi jus ignoravit*; din dreptul roman ea a trecut în vechea jurisprudență franceză.

Pothier (Traité des obligations No. 890) scrie că dovada ce rezultă din mărturisire în contra celui care a făcut-o, nu este astfel în cât el să nu o poată distruge dovedind erorea care i-a dat naștere, și de aceia această dovadă e mai prejos de cât aceia care rezultă din prezumțiunea *juris et de jure*, care nu admite dovada contrară. Dacă de exemplu te-am acționat pentru plata

sume de două sute lei ce pretind că am dat-o cu împrumut tatălui tău, arătând o scrisoare prin care acesta îmi solicită împrumutul, și asupra acestei cereri ai convenit a-mi plăti suma, mărturisirea asta constituie în contra D-tale dovada datoriei, afară numai dacă în urmă vei aduce o dovadă că împrumutul nu a fost acordat și că numai din eroare ai convenit la plată, lucru ce s-ar întâmpla în cazul în care vei găsi în urmă scrisoarea prin care am răspuns tatălui D-tale că nu-i pot face împrumutul ce mi-a cerut. Eroarea mărturisirii d-tale—urmează celebrul jurisconsult din *Orléans*—justificată prin această din urma scrisoare, distruge mărturisirea făcută precum și dovada ce rezultă, căci după cum un consimțământ dat prin eroare, nu este un consimțământ adevărat, tot așa și o mărturisire pricinuită de o eroare, nu poate fi o adevărată mărturisire. De observat că eroarea unei mărturisiri nu poate fi justificată de cât prin dovada unui fapt oare-care, descoperit în urma mărturisirii. Acela însă care a făcut o mărturisire nu poate să o distrugă alegând că se afla în eroare de drept, căci este greșala sa de a nu fi cunoscut regulile de drept de mai înainte.

Tot Pothier dă următorul exemplu, din care reesă deosebirea dintre eroare de drept și eroare de fapt:

Să presupunem că un minor mai mare de 16 ani,¹⁾ a legat o sumă în favoarea tutorelui său. Moștenitorul chemat în judecată a mărturisit că datorește tutorelui suma prevăzută în testament.— Dacă în urmă moștenitorul descopere un codicil prin care minorul revoacă legatul, recunoașterea sa, care fusese făcută din eroarea necunoașterii codicilului, va fi distrusă; dar dacă legatul nu a fos revocat și moștenitorul pretinde că a convenit la plată prin eroare, intru cât nu a știut că legea oprește minorii de a dispune prin testament în favoarea tutorilor lor, această necunoaștere constituind o eroare de drept, moștenitorul nu poate fi primit să o susție și dovada rezultând din mărturisirea lui, persistă.

Toullier (tom. X § 308 și urm.) scrie că în materia mărturisirii este un principiu dictat de rațiune, după care dacă acela care a făcut o

mărturisire descopere în urmă ca s'a înșelat, trebuie să fie primit a-și dovedi greșala, pe care dacă o stabilește, recunoașterea lui se nimicește pierzându-și toată puterea. Mărturisirea fiind la fel cu consimțământul, atunci când e bazată pe eroare, nu mai poate fi considerată ca o mărturisire, cu condiție însă ca dovada greșelei să se facă în mod limpede, evident, căci în îndoială eroarea trebuie să prejudicieze aceluia căruia i se poate imputa.

La principiul că eroarea de drept ca și cea de fapt anulează consimțământul—urmează Toullier—este o excepție atunci când e vorba de mărturisire. . . . Rațiunea acestei excepții consistă în aceia că numai eroarea asupra motivului determinat anulează în principiu consimțământul, și că în ce privește mărturisirea este cu neputință de a se dovedi că o eroare de drept a fost motivul determinant al mărturisirii. . . O mărturisire poate avea de obiect un fapt sau o datorie, a cărei dovadă nu există sau era îndoelnică; ori, este evident că mărturisirea unui fapt nu poate fi retractată de cât dovedindu-se că faptul nu e adevărat, deci atunci când mărturisirea e fondată pe o eroare de fapt, în timp ce eroarea de drept nu poate nici odată avea influență asupra realității unui fapt. Relativ însă la mărturisirea unei datorii, lucrurile se petrec alt-fel, căci aceia mărturisire poate avea ca motiv o eroare de drept sau o eroare de fapt.

Iată și exemplul dat de Toullier;

Sunt moștenitorul lui Caius și îmi reclami o sumă pe care ți-a legat-o acesta prin testament. Recunosc datoria, dar în urmă descoper un nou testament care revoacă pe cel d'întâi; în acest caz pot reveni asupra mărturisirii mele, care nu se sprijinea decât pe ignoranța unui fapt. Dacă însă pretind să-mi retrag mărturisirea, alegând nulitatea testamentului fie din pricina necapacității testatorului sau a legatarului, fie pentru vicii de formă, nu trebuie să fiu ascultat; căci este cu puțință ca mărturisirea mea să fi avut drept cauză dorința de a onora memoria tatălui meu, executându-i ultima voință pe care o cunosc, deși consemnată într'un act nul. Nu este deci dovedit că mărturisirea mea a fost fructul unei erori de drept, și în îndoială eroarea trebuie să prejudicieze celui care s'a înșelat.

1) Localizat de noi după art. 809 C. Civ. rom.

Pe această imposibilitate de a se face dovada eroarei de drept, este fondată maxima că ea nu poate provoca revocarea mărturisirei. Se face însă excepție, adică Toullier, *atunci când eroarea de drept a fost pricinuită de dolul adversarului*, căci atunci dovada eroarei trebuie admisă, și în caz când se face anulează mărturisirea.

Iată deci, că spre deosebire de Pothier, în Toullier găsim un caz care constituie o excepție dela principiul că mărturisirea nu poate fi revocată pentru eroare de drept.

Aubry et Rau (tom VIII p. 173) merg și mai departe, căci cu toate că ultimul alineat al art. 1359 din C. Civ. francez declară în mod categoric că mărturisirea nu poate fi revocată pentru eroare de drept, numiții autori găsesc că sunt împrejurări în cari *eroarea de drept poate avea efectul de a anula mărturisirea*, anume atunci când e vorba de confirmarea unui act anulabil sau rescindabil, căci o astfel de confirmare prin răspunsurile date la interogator poate fi atacată pentru eroare de drept ca și pentru eroare de fapt.

Cu privilegiul lucrărilor preparatorii ale Codului civil francez, Bigot-Prémeneu a spus că eroarea de drept nu este alt ceva de cât ignoranța legii, ignoranță care nu poate fi nici prezumtă, nici iertată, iar raportorul tribunalului Jaubert declară că regula pusă în ultimul alineat al art. 1356 e fondată fie aceia că neștiința dreptului nu scuizează pe nimeni, întru cât toți cei cari locuiesc într-o țară cunosc sau trebuie să cunoască dreptul care domnește în acea țară.

Aceste explicațiuni, obiectează Laurent (t. XX § 183) nu sunt adevărate, căci eroarea de drept ca și cea de fapt viciază consimțământul, iar ultimul alineat al art. 1356 constituie o excepție de la principiul general. Rațiunea excepției Laurent o găsește în Toullier și consistă în aceia că eroarea de drept nu poate avea influență asupra realității unui fapt. Art. 1356 C. Civ. francez a voit să înlăture eroarea de drept atunci când ar fi putut servi ca un pretext pentru neplata unei datorii, și Laurent dă următorul exemplu: Mărturisesc față de medicul meu o datorie de 1000 lei; pot eu revoca mărturisirea susținând că nu am cunoscut dispozițiunile art. 2272 C. Civ. francez (art. 1904 C. Civ. român) după cari

acțiunea medicului se prescrie printr'un an. Nu, căci cu toată ignoranța mea, nu e mai puțin adevărat că nu mi-am plătit datoria.

Bonnier (t. I No. 355) critică principiul pus de ultimul alineat al art. 1356 C. Civ. francez, spunând că mărturisirea care are oare-care analogie cu plata poate în principiu să fie retractată, după cum și plata, poate fi repetată pentru eroare, violență sau dol. Dacă Codul Civil—scrie Bonnier—nu ar spune nimic în special asupra retractării mărturisirei, s-ar decide că, după cum plata poate fi revocată pentru motiv de eroare, fără a se face deosebire între eroarea de drept și eroarea de fapt după doctrina admisă în mod universal, tot astfel și mărturisirea ar putea fi retrasă ori-decâte-ori ar fi bazată pe o eroare. Dacă prin al 4 al art. 1356 legiuitorul a voit numai să spuie că eroarea de drept asupra consecințelor mărturisirei nu este de natură a-i altera sinceritatea, deciziunea sa este perfect rațională. Ast-fel e cazul când cineva mărturisește a fi făcut un act de moștenitor relativ la o succesiune deschisă în favoarea sa, fără a ști că această mărturisire ar atrage pentru dânsa obligația de a plăti datoriile defunctului, chiar ultra vires successionis. Dar, cercetând doctrina lui Pothier, reproducă de Codul Civil, trebuie să mergem mai departe și să excludem revocarea chiar în cazurile în care însuși mărturisirea nu este de cât rezultatul unei erori de drept.

Din motivul dat de Pothier—urmează Bonnier—că este greșala aceluia care a mărturisit de a nu se fi instruit de mai înainte, ar trebui dedus că nici plata făcută prin eroare de drept nu trebuie repetată. Dacă este adevărat că legalul făcut unui incapabil de a-l primi sau nul ca formă, poate fi repetat atunci când moștenitorul nu l-a achitat decât prin eroare de drept, *cum se poate oare admite ca o simplă mărturisire să aibă mai multă tărie de cât plata efectivă?* S-ar putea înțelege ca interogatorul să nu poată fi revocat pentru eroare de drept, dacă partea ar fi îngăduită să nu răspundă de cât după ce se va fi sfătuit mai înainte cu avocatul ei, nu însă în cazul contrar.

Larombière (Obligations, t. V, p. 422), propune următoarea deosebire pe care Bonnier o numește ingenioasă: Sa se deosebească în practică dacă

e vorba de simpla mărturisire a unui fapt, sau de confirmarea viciului unei obligații, confirmare care după disp. art. 1338 C. Civ. francez (1190 Civ. român) trebuie în totdeauna să fie făcută cu voință. Mărturisirea unui fapt nu va putea fi retractată atunci când nu provine de cât dintr-o eroare de drept, *dar se va putea reveni asupra confirmării lovită de o asemenea eroare*, de oare-ce va lipsi confirmării elementul intențional, afară numai de cazul în care părțile au înțeles să facă o tranzacție, căci atunci au aplicarea dispozițiile art. 2052 C. Civ. francez ²⁾.

Puțin importă—conchide Bonnier—că confirmarea a fost calificată mărturisire, căci tribunalele sunt stăpâne să dea unui act adevăratul său caracter și un pasaj din Pothier, luat și de către aceasta din dreptul roman, nu poate distruge un principiu de drept.

Cum vedem din această expunere sumară, doctrina franceză aduce critici serioase excepției puse în ultimul alineat al art. 1356 C. Civ. francez, după care eroarea de drept nu poate motiva revocarea mărturisirii, găsind chiar cazuri în cari cu tot acest alineat formal eroarea de drept ar putea pricinui nimicirea răspunsurilor date la interogator. Este adevărat că Marcadé, comentatorul francez pe care legiuitorul nostru l-a avut mai cu seamă în vedere la localizarea Codului civil, nu se face întru nimic părtaș la criticile aduse ultimului alineat al art. 1356 și că în vechiul nostru drept, art. 3 din codul Calinch, pune principiul: «*nemo censetur ignorare legem*». Dar cu toate acestea nu putem crede că legiuitorul român nu a reprodus și ultimul alineat al art. 1356 din C. Civ. francez din nebagare de seamă; această suprimare s-a făcut, fără îndoială, în mod intenționat, găsindu-se întemeiate criticile aduse excepției ce ne preocupă de către jurisconsultii a căror părere am dat o în extrasele de mai sus. Ast-fel fiind, găsim intradevăr o inadvertență însă în al doilea alineat al art. 1206 din codul nostru, căci de și articolul suprimă ultimul alineat din textul corespunzător francez, menține expresiunile:

«afară numai de va proba că a făcut-o din eroare de fapt (à moins qu'on ne prouve qu'il a été la suite d'une erreur de fait)», expresiuni cari nu mai au rațiune de a fi, odată ce s'a suprimat ultimul alineat al art. 1356 din codul francez.

Din cele expuse rezultă că legiuitorul nostru, atât în ce privește eroarea de drept, cât și în ce privește eroarea de fapt a înțeles să se refere la dreptul comun. Asimilarea mărturisirii cu plata, pe care o face Bonnier, e deci cât se poate de întemeiată, mai cu seamă sub imperiul codului nostru civil și trebuie să decidem că și mărturisirea făcută prin eroare de drept va putea fi revocată ori-de-câte ori se va putea repeta și o plată făcută în același împrejurări. Articolele 992 și 993 din Codul civil, relativ la quasi contractul de plată lucrului nedatorit, se vor aplica deci și atunci când mărturisirea ar avea drept consecință directă și imediată, o asemenea plată nedatorită, fără deosebire dacă mărturisirea a fost provocată de o eroare de fapt sau de drept.

În doctrina noastră, Dl. C. Nacu (vol II § 910 întrebându-se pentru ce legea noastră a lăsat la oparte ultimul alineat al art. 1356 din C. Civ. francez, răspunde că e greu să arăți cazul în care ar putea să fie mărturisirea făcută prin eroare de drept; totuși D-sa arătând că se poate să fie o mărturisire asupra faptelor, făcută din eroare de drept, s-ar părea că recunoaște posibilitatea revocării mărturisirii în asemenea împrejurări. Dl. D. Alexandresco (tom. 7, pag 340) arată însă că de și în genere eroarea de drept produce același efect ca și eroarea de fapt, în ce privește mărturisirea, eroarea de drept nu poate fi o cauză de retractare, pentru că asemenea eroare nu aduce nici o atingere faptului mărturisit.

Terminând trebuie să observăm că pot fi cazuri în care eroarea de drept este în atât de directă și strânsă legătură cu însăși faptele, în cât nici nu credem că chestiunea revocării mărturisirii ar putea suferi vre-o obiecție. Sunt întrebat în instanță dacă am închieat cu reclamantul o vânzare relativă la imobilul în litigiu, fără a se specifica clauzele actului, și răspund numai atât: «Da, am făcut cu reclamantul o vânzare»... De fapt însă, în realitate, actul intervenit între mine și reclamant³⁾ a fost juridicește un schimb. Am făcut

2) De observat că art. 1711 din Codul nostru este traducerea primului alineat al art. 2052 din Codul francez, lipsind la noi alineatul al doilea al acestui text ast-fel redactat: «Ele (tranzacțiile) nu pot fi atacate pentru cauză de eroare de drept, nici pentru cauză de leziune»

în răspunsul meu o eroare calificând actul intervenit alt-fel de cât se cuvenea, eroare de drept, fără îndoială, căci provine din necunoașterea regulilor dreptului civil.

Cine ar încerca să susțină că în asemenea caz mărturisirea mea nu va putea fi revocată, de și pricinuită de o eroare de drept?

EUGEN PETIT

Judecător tribunalul Fălcu

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența dela 4 Mai 1912

Președenția d-lui **M. IULIAN**, Președinte

Cererea făcută de d-l Procuror al Trib. Gorj de a se regula competența în cauza lor Gr. Mischie și alții.

Actele stărei civile.— Faptul de a omite trecerea lor în registrele respective — Delict prevăzut de art. 161 c p — Deosebite de faptul pedepsit de art. 36 c. civil.

Indatoririle impuse ofișerilor de stare civilă, privitoare la ținerea actelor stării civile, au sancțiunile lor în pedepsele edictate unele de codul civil, iar altele de codul penal; cele dintâi consistă în exacta observare a diferitelor formalități prescise de lege cu privire la modul înscrierii actelor de stare civilă și menșurilor ce ele trebuie să cuprindă și în caz de abateri, art. 36 c. civil pedepsește aceste neglijențe cu amendă; iar a doua îndatorire, a înscrierii actelor stării civile, se pedepsește cu pedepse corecționale prevăzute de art. 161 c. penal, delict ce este dat în competența tribunalului de a fi judecat*).

Deciziunea 1419/912. — Regulând competența, trimite afacerea a se judeca de către Trib. Gorj.

Curtea,

Ascultând pe d-l Procuror M. Vidrașca în concluziuni pentru trimiterea afacerii la tribunal.

Deliberând,

Având în vedere că Gr. Mischie, primarul comunei Somanesti și C. Fărășescu notarul aceleiași comune, fiind dați în judecata trib. Gorj pentru că nu au înscris în registrele de stare civilă actul de naștere al locuitorului C. Lucșoaia, trib. prin sentința No. 3513 din 1911 și a declinat competența pe motiv că acest fapt întrunește elementele contravențiunii prevăzută de art. 36 din c. civ. care conform art. 51 din legea judecătorilor de ocazie este de competența acestor judecătorii în prima instanță;

Că afacerea venind din nou înaintea judecătorii ocularului rural Călnic, această instanță prin cartea de judecată No. 241 din 1912 și a declinat de asemenea competența pe motiv că faptul imputat inculpaților constituie delictul prevăzut de art. 161 din codul penal care conf. art. 53 din legea judec. de ocazie nu este de competența acestor instanțe;

Că ambele hotărâri rămânând definitive, iar cursul justiției fiind întrerupt, această înaltă Curte este chemată a pronunța un regulament de competență;

Considerând că datorită impuse ofișerilor de stare civilă privitoare la ținerea actelor Statului civil, au sancțiunea lor, în pedepsele edictate unele de codul civil iar altele de codul penal; că cele dintâi consistă în exacta observare a diferitelor formalități prescise

de lege cu privire la modul înscrierii actelor de stare civilă și a menșurilor ce ele trebuie să cuprindă și în caz de abateri art. 36 c. civ. pedepsește aceste neglijențe cu amendă iar a doua îndatorire a înscrierii actelor stărei civile, se pedepsește în caz de omitere cu pedeapsa corecțională prevăzută de art. 161 c. p.;

Că, în speță, faptul ce se impută inculpaților fiind acela de a fi omis să treacă în registrele respective un act de stare civilă el constituie delictul prevăzut de art. 161 din c. p. care este dat în competența tribunalului de a fi judecat;

Pentru aceste motive, Curtea, regulând competența trimite afacerea în judecata trib. Gorj

Audiența dela 8 Mai 1912

Președenția d-lui **M. IULIAN**, Președinte

Constantin Pa lovici cu C. Marinescu

Hotărnicie — Executarea hotărârii de către judecător, iar nu de portărel — Dispariția semnelor de hotar. — Călea de urmat pentru restabilirea lor. — Acțiune principală pe temeiul procesului-verbal de executare iar nu o simplă cerere de executare. — (Art. 32, 33 și 34 din reglementul hotărnicicilor și art. 372, 598 și 599 pr. civil.).

În materie de hotărnicie, executarea unei hotărâri relative la o regulare de hotare se face printr'un judecător asistat de inginer cu chemarea părților; de unde rezultă că regulile de executare prevăzute de dreptul comun nu sunt aplicabile în această materie, în care portărelul este înlocuit prin judecător. Prin urmare nu mai este nevoie pentru d. săvârșirea executării și de o punere în posesie prin portărei. În cazul când semnele de hotar au dispărut fie în mod accidental, fie prin vrc-o uzurpare din partea vecinului, calea de urmat pentru restabilirea semnelor dispărute, este aceea a unei acțiuni principale, nu pentru a stabili dreptul de proprietate, asupra căruia este lucru judecat, ci pentru ca contradictoriu cu vecinul să se restabilească semnele conform procesului verbal de executarea hotărniciei, care va servi reclamantului drept titlu al acțiunei; iar dacă dispariția semn-ilor este datorită uzurpărei, calea de urmat este aceea a unei acțiuni posesorii sau de revendicare, după împrejurări și chiar calea penală, însă în niciun caz nu poate fi vorba de o nouă executare a unei hotărnicii deja executată.

Săvârșește, dar, un exces de putere și nesocotește aceste principii instanța de fond, când admite că se pot reînființa niște semne de hotar dispărute, asupra cărora vecinii nu sunt de acord, printr'o simplă cerere de executare a hotărârii de hotărnicie, iar nu printr'o acțiune principală pentru restabilirea semnelor de hotare sau printr'o acțiune posesorie ori de revendicare*).

Decizia civilă 123/912. — Casată, după recursul făcut de C. Pavlovici, decizia Curței de apel din Craiova s. II No. 202/914 dată în proces cu C. Marinescu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l Consul C. Niculescu;

Pe d-nii avocați: Take Ionescu, în dezvoltarea moti-

*) Acest rezumat a fost publicat în No. 47/912 pag. 563.

*) Acest rezumat s'a publicat în No. 51/912, pag. 6.7.

munțea asupra lor, adică conform dreptului comun lucru recunoscut de altfel și de Curte, dar care considerând drept comun o cale ilegală suferită și cu totul nouă pentru valorificarea unor pretențiuni posesorii sau de revendicare, a nesocotit toate principiile de drept comițând cu modul acesta și un invederat exces de putere»

Având în vedere deciziunea supusă recursului din care rezultă că statul depunând spre confirmare planul și hotărânicia moșiei Giuva, tribunalul Romanaii prin sentința cu No. 342 din 1884 a admis cererea și a confirmat acel plan și hotărânicie, în ce privește vecinătatea cu moșia Milcovu proprietatea lui D. Polihron, fără nici o opunere din partea acestuia citat în regulă; că la 8 Iunie 1896, această sentință a fost executată de către judecătorul sindic delegat de tribunal împreună cu inginerul hotarnic, conform art. 32 și 33 din regulamentul hotarnicilor, stabilindu-se pe teren semnele și măgurele confirmate prin zisa sentință din 1884; Că la această executare făcându-se contestație de D. Polihron, trib. Romanaii, prin sentința No. 13/900, confirmată prin deciziunea Curței de apel Craiova secția I No. 136 din 1913 a respins contestațiunea confirmându-se astfel în mod definitiv actul de executare din 8 Iunie 1896 și ordonându-se ca în viitor semnele de hotare prevăzute în zisul act de executare, să serve ca semne definitive între moșia Griva a Statului și proprietatea Milcovul;

Că la 1902, C. Marinescu, intimatul în recurs devenind proprietarul moșiei Griva, a cerut trib. de fapt să fie pus în posesia moșiei hotarnicite despre vecinătatea Milcov conform art. 598 din pr. civ. și în cazul când s'ar constata că s'a deteriorat vre-o măgură să se reînnoiască semnele distruse; că trib. încuviințând cererea a delegat pe portărei ca să facă punerea în posesie, însă acesta a refuzat a procedea la executare, de oare-ce a găsit semnele distruse; Că Marinescu dând o nouă petiție prin care cerea din nou executarea sentinței No. 324/84 cu judecător și inginer, conform regulamentului hotarnicilor, cere să reînființeze semnele și cu portărei, care să facă punerea în posesie până în dreptul semnelor, conform art. 598 pr. civ. tribunalul a autorizat să se facă executarea în condițiile cerute; că lucrarea efectuată fiind anulată, în urma contestației lui C. Pavlovici, recurentul de astăzi, devenit la rândul lui, prin cumpărătoare, proprietarul moșiei Milcovul, pentru motivul că judecătorul delegat era necompetent de a instrumenta în jud. Olt. tribunalul Romanaii în urma cererii lui C. Marinescu a intervenit la trib. Olt. ca să efectueze el lucrarea;

Că în urma somațiunii făcute de Portăreii Tribunalului Olt, recurentul C. Pavlovici a făcut contestațiunea care însă a fost respinsă atât de prima instanță, cât și de Curtea de apel Craiova secția II, prin deciziunea No. 202 din 1911, ce este supusă recursului;

Având în vedere că înaintea Curței de fond, recurentul C. Pavlovici între altele motive de contestațiune a susținut că odată ce se fixează pe teren prin actul de executare din 8 Iunie 1896, semnele de hotar conform planului și cărții de hotărânicie confirmate prin sentința No. 342 din 1884 și odată ce actul de executare a fost confirmat conform art. 34 din regulamentul hotarnicilor, executarea e consumată și semnele sunt definitive, și deci nu mai este nevoie și de o punere în posesie prin portărei, conform art. 598 și urm. din pr. civilă, iar în al doilea rând recurentul a mai susținut că chiar dacă de fapt semnele puse au dispărut fie prin accident fie prin faptul vecinului și proprietarul nu mai stăpânea până în dreptul acelor semne dânsul urma sau să intențeze o acțiune principală pentru reînnoirea semnelor dacă dispariția lor nu implica și ideea de uzurpare, sau să intențeze acțiuni posesorii sau de revendicare în cazul contrariu, pentru ca apoi în baza

hotărârilor astfel obținute să reînnoiască prin executarea lor semnele dispărute sau desființate;

Că însă, Curtea de apel deși admite în principiu că intimatul C. Marinescu nu mai putea să facă o nouă executare a sentinței de hotărânicie No. 342 din 1884, totuși respinge mijlocul de apărare invocat de recurent, argumentând că cererea lui Marinescu nu era o cerere de executare, ci o reînnoire a semnelor de hotar stabilite la 1896 cerere admisibilă și care urmează să se facă conform dreptului comun;

Văzând art. 31, 33 și 34 din regulamentul hotarnicilor cum și art. 598 și 599 din pr. civilă;

Considerând că în materie de hotărânicie, după citatele articole, executarea unei hotărâri relative la o regulare de hotare se face printr'un judecător asistat de inginer cu chemarea părților, de unde rezultă că regulile de executare prevăzute de dreptul comun, nu sunt aplicabile în această materie, în care portărelni este înlocuit de judecător; că odată fixă la linia despărțitoare de către membrul însărcinat cu executarea și actul de executare confirmat de tribunal hotărânicia este întărită și semnele de hotar definitive;

Că prin urmare, acestea fiind singurele reguli aplicabile la executarea unei hotărâri de hotărânicie, nu mai este nevoie pentru desăvârșirea executării, și de o punere în posesie prin portărei conform art. 598 din pr. civ.; că, în radevăr, pe lângă că nickeri regulamentul hotarnicilor nu prevede aceasta și nici nu are sens ca după ce judecătorul și inginerul au așezat semnele să mai intervie și alți agenți de executare în același scop. dar prin art. 598 din pr. civ. prevede cazul când s'execută o hotărâre care condamnă la predarea unui imobil, condamnățiunea care nu există în speță;

Că, dar, intimatul C. Marinescu având executată în mod definitiv sentința de hotărânicie No. 342 din 1884 nu mai putea cere reexecutarea aceleiași sentințe prin agenții de executare prevăzuți de art. 372 și 598 pr. civ. conform principiului că o hotărâre judecătorească nu se poate executa de două ori;

Considerând că, în ipoteza în care ar fi stabilit că prin cererea de executare făcută de intimatul C. Marinescu, el tindea la reînnoirea semnelor de hotare cum caracterizează Curtea de fond obiectul cererii intimatului, deși numai în mod incidental cu ocaziunea operațiunii de punere în posesie, dânsul cerea aceasta, încă calea de urmat pentru reînființarea unor atari semne de hotar, dispărute într'un mod accidental, sau desființate prin vre-o uzurpare din partea vecinului nu poate fi aceea de a cere tribunalului să ordone continuarea prin portărei, conf. art. 598 pr. civ. a unei executări definitiv terminate;

Considerând că într'un asemenea caz, calea de urmat pentru restabilirea semnelor dispărute este aceea a unei acțiuni principale, intentată contra vecinului nu pentru a stabili dreptul de proprietate asupra căruia este lucru judecat, ci pentru ca contradicția cu vecinul să se restabilească semnele conform procesului verbal de executare hotarnicie care va servi reclamantului drept titlu al acțiunii, iar dacă dispariția semnelor implică ideea unei uzurpări, calea de urmat este aceea a unei acțiuni posesorii sau de revendicare, după împrejurări și chiar calea penală, însă în nici un caz nu poate fi vorba de o nouă executare a unei hotărânicii deja executate și de aplicarea în cauză a art. 598 din pr. civ.;

Considerând că asfel fiind, Curtea de fond a nesocotit aceste principii și a comis un invederat exces de putere, când a admis că se poate reînființa niște semne de hotare desființate ori dispărute, asupra cărora vecini nu sunt de acord, printr'o simplă cerere de executare a hotărârei de hotărânicie, iar nu printr'o acțiune principală pentru restabilirea semnelor de hotare sau printr'o acțiune posesorie, ori de revendicare, conform dreptului comun și în același timp a interpretat greșit dispozițiunile art. 598 și 599 din pr. civ. când a decis

că o asemenea executare a hotărârei de botărnicie se putea face de portărei; Că deci, motivul întâi fiind întemeiat, deciziunea supusă recursului, are a fi casată fără a mai discuta celelalte motive invocate;
Pentru aceste motive. Curtea casează etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența de la 8 Februarie 1913

Președenția d-lui G. P. PETRESCU, Președinte

Manole Goldstein cu Judele sindic al Trib. Ilfov în falimentul Iosif Rosin.

Vânzare de creanțe. — Răspunderea vânzătorului de existența valabilă a creanței. — Stipularea negaranței. — Vânzarea portofoliului unui falit. — (Art. 1392 c. civ.).

Potrivit art. 1392 codul civil, acel ce vinde o creanță este dator să răspundă de existența valabilă a creanței, în folosul său, în momentul vânzării. Părțile contractante pot însă să deroghe de la această regulă, fie în mod expres, fie tacit, dacă voesc a face o vânzare aleatorie, pe rizicul și pericolul cumpărătorului.

Ast-fel, în cazul vânzării portofoliului unui falit de către judecătorul sindic, dacă instanța de fond constată în fapt că vânzarea acelui portofoliu s'a făcut cu derogare dela art. 1392 c. civ. și cu condițiunea expresă că nu se garantează existența cambilor și nici solvabilitatea debitorilor, cu drept cuvânt respinge acțiunea îndreptată contra sindicului de către cumpărătorul portofoliului, care n'a putut realiza unele din creanțe, din cauză că ele erau achitate.

Art. 1340 c. civ., după care cumpărătorul trebuie garantat de vânzător în ce privește predarea materială a lucrului vândut, se aplică numai la vânzările de lucruri corporale, iar nu și la vânzările de drepturi incorporale, unde se aplică totdeauna numai art. 1392 codul civil*).

Deciziunea 76/913. — Respins recursul făcut de Manole Goldstein contra sentinței Trib. Ilfov s. comercială No. 1315/912, dată în proces cu Judele sindic al Trib. Ilfov în falimentul Iosif Rosin.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier G. Tăzlaşanu;

Pe d-l avocat G. Mălcoci în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat Al. Bileciurescu în combateri.

Asupra motivelor de casare:

«Violaarea art. 1338, 1339, 1340 și 1392 c. civil. Eroare grosieră de fapt. În adevăr, sindicatul falimentului Iosif Rosin, a vândut prin licitație publică portofoliul falimentului Iosif Rosin. Vânzarea s'a efectuat în ziua de 1 Februarie 1912 și l'am cumpărat eu. În urmă s'a constatat că acest portofoliu nu exista, că actul de exportiză al d-lui M. Petreanu, în baza

căruia s'a efectuat vânzarea, a fost eronat că creanțele erau deja toate incasate de faliti și că ast-fel fiind am cumpărat creanțe inexistente. Cerând restituirea prețului pe baza articolelor de mai sus, tribunalul îmi respinge cererea pe motiv că art. 1338-1340 nu sunt aplicabile în materie de cesiune de creanțe și că vânzarea s'a făcut cu derogare art. 1392. Judecând ast-fel tribunalul: 1) interpretează greșit și violează art. 1338, 1339 și 1340 c. civil, cari sunt aplicabile în materie de cesiune de creanțe (Baudry. De la vente, tom. 1, 17 No. 824 și urm. p. 747, Laurent, tom XXIII, No. 539) și comite o eroare grosieră de fapt, când susține contrar afirmațiunilor mele, că vânzarea s'a efectuat cu derogare art. 1392 c. civ. Or, nu adresele sindicatului nici ale tribunalului, constată peretărarea vânzării, nici că-mi sunt opozabile. Ceeace constată, este procesul de vânzare al portăreului care a efectuat vânzarea, act semnat de portăre, de d. jude sindic și de mine. Din acest act, care este procesul verbal făcut de portărelel I. C. Nicolau în ziua de 1 Februarie 1912 și aflat în dosarul sindicatului de pe lângă tribunalul de Ilfov cu No. 67 din 9 9 la pag. 431 se constată exactitatea afirmațiunilor mele»

Având în vedere sentința supusă recursului din care se constată că recurentul Manole Goldstein a cumpărat dela sindicul falimentului Iosif Rosin portofoliul numitului falit în valoare de 54.245 lei. că mai înainte de a procedea la încasarea acestui portofoliu, recurentul, observând că cea mai mare parte din creanțe n'a existat, fiind regulate de faliti și că din întreaga sumă de 54.245 nu mai rămăneau datorii în portofoliu decât 83.6 lei, a chemat în judecată pe judecătorul sindic, pentru că în această calitate să fie condamnat la restituirea acomptului de 800 lei din suma de 2050 cu cât cumpărase acel portofoliu, conform art. 1340 și 1392 cod. civil după care vânzătorul răspunde de existența valabilă a creanțelor ce a vândut;

Că tribunalul ilfov, secția comercială, judecând procesul ca instanță de apel a respins această acțiune motivând și constatănd din împrejurările speciale cauzei că în cazul de față este vorba de vânzarea unor drepturi incorporale făcute cu derogare dela art. 1392 c. civil;

Văzând art. 1392 c. civil;

Considerând că potrivit acestui text de lege acel ce vinde o creanță, este dator să răspundă de existența valabilă a creanței în folosul său în momentul vânzării; părțile contractante însă pot să deroge de la această regulă, fie în mod expres sau tacit, dacă voesc a face o vânzare aleatorie pe riscul și pericolul cumpărătorului,

Considerând că în specie, instanța de fond, având în vedere lucrările referitoare la vânzarea portofoliului falitului Iosif Rosin, aflate la dosarul sindicatului, cum și petiția recurentului de întentare a acțiunei înaintea judecătoriei de ocol respectivă constată în fapt că vânzarea acelui portofoliu s'a făcut cu derogare de la art. 1392 c. civ. și cu condițiunea expresă, că nu se garantează existența cambilor și nici solvabilitatea debitorilor;

Considerând că această constatare a tribunalului fiind asupra unei chestiuni de fapt, lăsată de legiuitor la suverana apreciere a instanțelor de fond, scapă de cenzura Curței de casație;

Considerând că susținerea recurentului din motivul de casare, că în cauză ar fi aplicabil art. 1340 c. civ. după care cumpărătorul trebuie garantat de vânzător în ce privește predarea materială a lucrului vândut, nu este întemeiată, deoarece acest text de lege se referă numai la vânzări de lucruri corporale și aplicațiunile lui se mărginesc numai în această sferă de drepturi, iar nu la vânzarea de drepturi incorporale, unde se aplică totdeauna numai art. 1391 c. civ., mai ales că în specie

*) Acest rezumat a fost publicat în Curierul Judiciar No. 25,912, pag. 30.

s'a vândut mai multe creanțe de o valoare mai mare cu un preț mic, așa că vânzarea a avut un caracter aleatoriu și deoarece numai parte din creanțe si-au avut existența în momentul vânzării nu se poate zice că vânzarea n'a avut obiect căci a rămas în picioare pentru celelalte creanțe de peste \$300 lei, constatate de instanța de fond;

Că, dar, motivele de casare nefiind fondate recursul călă a fi respins;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI SECȚIUNEA I

Audiența dela 11 Februarie 1913

Președinta d-lui V. ANTINESCU consilier

Decizia comercială No. 9

Spiridon Mîstoi cu Societatea română de comerț.

Cambie. — Acțiune cambială — Dacă în asemenea materie se cere a se arăta în cambie cauza ei. — Caracterul excepțional al cambiei și al acțiunii cambiale comerciale. — Conexare. — Dacă legiuitorul a înțeles a da acest caracter excepțional și condițiilor anexe și așternute în alte acte separate. — Dacă prin acțiune se poate recunoaște și privilegiul prevăzut printr'un act separat între părți — (Art. 27) c. com.)

1) În materie cambială, după art. 270 ult. al. c. com., nu se cere a se arăta pe cambie cauza ei, dănsa fiind presupusă ipso facto și de drept existență în obligația cambială prin însăși semnarea ei de către emitent.

Prin urmare, din momentul ce cambiile au cauză juridică și condițiunile esențiale pentru existența lor, sunt îndeplinite, o acțiune pur cambială, nu poate fi conexată cu o acțiune civilă de reziliere, pendinte la o instanță inferioară, întrucât la aceasta se opune caracterul special sumar și rapid al acțiunii cambiale.

2) Dacă legiuitorul comercial a dat cambiei ca și acțiunii derivată dintr'însa caracterul excepțional prevăzut de codul comercial, prin aceasta n'a înțeles să reglementeze și să garanteze decât conținutul ei, nu și alte condițiuni anexe ei așternute în alte acte separate chiar în legătură cu emiterea ei.

Astfel, dacă prin acțiune se cere în afară de plata cambiilor și recunoașterea privilegiului prevăzut printr'un act de vânzare separat, o asemenea măsură nu se poate admite prin acțiunea cambială, întrucât caracterul special și excepțional al acestei acțiuni, se opune la aceasta.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut de Spiridon Mîstoi contra sentinței No. 1448/912, a Trib. Comercial Ilfov; Având în vedere că prin această sentință, admitându-se în lipsa apelantului acțiunea Societății Române de comerț s'a obligat Spiridon Mîstoi la plata sumei de 1750 lei constatată prin zece cambii, recunoscându-se tot odată și dreptul de privilegiu reclamantei societăți

asupra mașinilor vândute apelantului și arătate prin actul de vânzare din 7 Aprilie 1913, pentru al căror preț apelantul a subscris zece cambii;

Având în vedere susținerile orale și în scris ale părților;

Având în vedere că apelantul susține 1) că rău a fost condamnat de tribunal la plata valorii cuprinsă în cele zece cambii întrucât acestea n'au cauză juridică, întemeindu-se ca act scris, conform art. 349 din codul comercial, pe însuși actul de vânzare prezentat de intimat; 2) că constatându-se că sunt lipsite de cauză acele cambii, să se conexeze prezenta acțiune, cu acțiunea pendinte înaintea tribunalului Comercial Ilfov întentată de apelant pentru rezilierea vânzării de mașini; 3) Că nefiind admisibil acestea, în tot cazul să nu fie condamnat de cât la plata valorii cambiilor ne mai recunoscându-se intimatului Societății dreptul de privilegiu asupra mașinilor vândute, o asemenea recunoaștere cum a făcut Tribunalul, neputând fi făcută pe calea acțiunii cambiale;

Având în vedere că în ce privește lipsa de cauză juridică a cambiilor, obiecțiunea apelantului este netemeinică, de oare-ce, în materie cambială, după art. 270 aliniat ultim. cod. com. nu se cere a se arăta pe cambie cauza ei, dănsa fiind presupusă ipso facto și de drept existență în obligația cambială, prin însăși semnarea de către emitent a cambiei cu toate mențiunile ei esențiale;

Că, mai mult de cât atât, din însuși actul de vânzare din 7 Aprilie 1913, prezentat de intimat și la care s'a referit apelantul, reese în mod clar că drept modalitatea prețului mașinilor vândute de Casa Feher, și ca acoperire a acestui preț a semnat cambiile în valoare de 1750 lei. în ordinul cititei Case, transmise prin gir intimatului de azi. în cât justificându-se cauza lor, și prin conținutul actului de vânzare, prima întâmpinare a apelantului este nefondată;

Considerând că din moment ce cambiile au cauză juridică iar condițiunile esențiale cerute de art. 270 c. com. pentru existența lor sunt îndeplinite, acțiunea de față este o acțiune pur cambială, care nu poate fi conexată cu o acțiune ordinară în rezilierea vânzării, așa cum este pornită de apelant înaintea Tribunalului Comercial Ilfov, căci la aceasta s'ar opune nu numai caracterul special, sumar și rapid al acțiunii cambiale, caracter care lipsește acțiunii ordinare dar apoi însuși principiile din materia de conexare, nu permit conexarea unei afaceri pendinte înaintea Curții, cu o altă pendinte înaintea unei instanțe inferioare, deci, și cererea de conexare formulată de apelant călă a fi respinsă ca neadmisibilă;

Considerând că în ce privește cea de a treia obiecțiune a apelantului, dănsa călă a fi admisă ca fondată, de oarece legiuitorul comercial cu scopul facilitării și ușurării circulației a fondurilor ca și a garantării cambiei a dat acesteia ca și acțiunii derivatoare dintr'însa, caracterelor excepționale, recunoscute prin codul de comerț; prin aceasta n'a înțeles să reglementeze și să garanteze de cât conținutul ei, în tot ceea ce ea trebuie să cuprindă ca mențiuni esențiale, nu și alte condițiuni anexe ei, așternute în acte juridice separate, chiar în legătură cu emiterea ei;

Că dacă în o cambie se va arăta că valoarea ei a fost primită în marfă, iar prin un înscris separat se va arăta în ce a consistat acea marfă, și că vânzătorul înțelege a-și menține pentru plata prețului ei privilegiul ce are după dreptul comun, și dacă posesorul cambiei pentru plata ei pornește acțiune cambială, nu va putea să ceară și să obție recunoașterea privilegiului său, cu ocaziunea acestei acțiuni, ci separat, căci a admite aceasta ar fi a întinde garanțiile excepționale date de legiuitor cambiei, nu numai la ea, ci și la alte acte separate în legătură cu ea, ceea ce nu se poate admite, fără un text expres de lege;

Considerând că intimatul, prin acțiunea dela prima

instanță, cerând în afară de plata cambilor pe temeiul lor, și recunoașterea privilegiului nerecunoscut prin cambii, ci prin actul de vânzare separat din 7 Aprilie 1913, iar Tribunalul învânzând aceasta o asemenea măsură nu se putea admite, în ce privește recunoașterea privilegiului, caracterul special și excepțional al acțiunii cambiale opunându-se la aceasta; deci, această a treia obiecție a apelantului fiind temeinică, apelul său numai în ce privește acest punct cătă a fi admis, reformându-se în parte sentința apelată, rezervându-se intimatului calea acțiunii ordinare pentru valorificarea dreptului său de privilegiu;

Pentru aceste motive admite în parte etc.

(ss) V. Antonescu; D. A. Mavrodin; E. Antonescu
Grefier, (s) Const. Marian,

TRIBUNALUL COMERCIAL ILFOV

Audiența dela 7 Februarie 1913

Președenția d-lui C. G. RĂTESCU, prim-președinte

Judele Sindic al falim. Lempar cu Paolo Cazzaniga

Sentința No. 257

Faliment. — Acte prin care un comerciant își instreinează întreg patrimoniul și activitatea sa comercială — Acte ruinătoare. — Încetarea plăților. — Fixarea datei încetării plăților la data facerii unor asemenea acte ruinătoare.

Actele prin care un comerciant își instreinează nu numai întreg patrimoniul său, dar chiar toată activitatea sa comercială, trebuiesc considerate ca ruinătoare pentru un comerciant care de fapt, prin efectuarea lor, el pierde întreg comerțul său și în acelaș timp sunt și frauduloase, fiind făcute în scop de a mușca încetarea plăților și cum, între faptele care dovedesc încetarea plăților, sunt unanim recunoscute și actele ruinătoare și frauduloase, indiferent dacă creditorul care a luat parte la act, a fost de bună sau rea credință, încetarea plăților unui comerciant trebuie fixată la data efectuării actelor de instrăinare a patrimoniului său.

Tribunalul,

Având în vedere opoziția făcută de Paolo Cazzaniga prin petiția înregistrată la No. 46772/912 în contra sentinței cu No. 131 prin care tinde a se schimba data încetării plăților din ziua de 1 Octombrie 1912 fixată prin menționata sentință în ziua de 10 Ianuarie 1912;

Având în vedere și intervenția făcută de Banca Fortuna prin petiția înregistrată la No. 55000/912 prin care se tinde la respingerea opoziției făcută de Paolo Cazzaniga

Având în vedere susținerile părților și actele prezentate din care în fapt se constată următoarele: Prin actul de gaj transcris de Trib. Ilfov Notariat la No. 3 din 10 Ianuarie 1912, urmat de actul de gaj transcris la trib. Notariat în ziua de 2 August 1912 și actul de hipotecă autentificat de acelaș tribunal sub No. 3211/912, falitul (sidor Lempart) își pune în gaj la Banca Fortuna întreg patrimoniul său comercial compus din imobilul său fabrica de pălării din str. Tartarelor precum și toate instalațiile din fabrică, mașini, materii prime și marfă fabricată pentru suma de 120000 lei, cu obligația expresă ca toate încasările să se facă prin numita Bancă care pentru o asigurare și mai mare înfiinșe și un custode, singur în drept de a libera falitul din mărfurile ce se vindea, fie pe credit, fie pe bani gata;

Având în vedere că prin aceste acte falitul își instrăinează nu numai întreg patrimoniul său dar chiar toată activitatea sa comercială, de oare ce conducerea comerțului său se făcea sub controlul direct al Băncii creditoare.

Având în vedere că asemenea acte trebuiesc considerate ca ruinătoare pentru un comerciant, căci de fapt prin efectuarea lor, el pierde întreg comerțul său și că în acelaș timp ele sunt și frauduloase, fiind făcute în scop de a mușca încetarea plăților și de a îndepărta declararea falimentului în dauna celorlalți creditori cari astfel perd garanția creditelor lor.

Considerând că încetarea plăților este o chestiune de fapt care se deduce nu numai din constatarea neîndeplinirii obligațiilor de către comerciant, ci și din alte acte și fapte care de multe ori o îndovedează mai clar de cât un simplu protest;

Considerând în fapt că falitul nu mai făcea singur nicio plată ci toate plăți e au fost, cata va vreme, făcute de creditorii sa Banca Fortuna, care la un moment dat, refuzând să mai plătească, a ocazionat protestele și că falitul punându-se astfel la discreția altei persoane, prin chiar acest fapt a căzut în stare de încetare de plăți;

Considerând că printre faptele care dovedesc încetarea plăților sunt unanim recunoscute și actele ruinătoare și frauduloase și aceasta indiferent dacă creditorul care a luat parte la act, a fost de bună sau rea credință.

Că a admite contrariul ar fi să se calce principiile în materie de faliment care au de scop ca repartitia patrimoniului celui care a încetat plățile să se facă în mod egal între toți creditorii iar nu exclusiv în favoarea unuia;

Că dar, astfel fiind, opoziția de față devine intemeiată și urmează a se schimba data încetării plăților din 1 Octombrie 1912 în 10 Ianuarie 1912 și ca consecință cererea de intervenție cătă să fie respinsă.

Pentru aceste motive, admite opoziția

(ss) C. G. Rătescu; N. T. Metaxa

REZUMATELE JURISPRUDENȚEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE ¹⁾

CASATIE S. I

Recurentul Ministerul de Interne prin d-l avocat Al. Polihroniade.

Intimata Matilda Ilescu prin d-l avocat I. C. Ilescu.

* *Legea sanitară. — Dreptul droghiztilor a*

¹⁾ Deciziile ale căror spețe sunt însemnate cu stelută * prezentând o importanță juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerele viitoare.

Redacția

vinde substanțe medicamentoase brute în a-nume condițiuni. — Pedepse prevăzute în caz de contravențiuni. — Dacă se poate aplica pentru asemenea contravențiuni, pedeapsa închiderii drogheriei. — Art. 139 și 119 din legea sanitară și art. 9 din regul. l. pentru vânzarea subst. medic.

1. După art. 130 legea sanitară din 1893 și art. 9

al regulamentului legii pentru vânzarea substanțelor medicamentoase brute, droghisții pot vinde specialități farmaceutice streine, dacă ele au fost autorizate de Minister, pe baza avizului consiliului sanitar în urma unei analize, și dacă fabricanții streini au depus modelele specialităților lor la birourile vamale, spre a servi de control la introducerea lor în țară, iar în caz de contravenție la aceste dispozițiuni, droghistul va fi pedepsit cu retragerea autorizațiunei de a vinde acea specialitate, și în caz de recidivă cu amenda pronunțată de justiție.

Prin urmare, acestea fiind singurele pedepse ce se poate pronunța în contra droghisților, faptul că un droghist a vândut o specialitate medicamentoasă care nu era conformă modelului depus la vamă, nu poate atrage de cât una din acele două pedepse, singurele prevăzute de lege, iar nu închiderea drogheriei.

Prin urmare, instanța de apel găsiind că măsura luată de Minister de a închide o drogherie în asemennă împrejurări este ilegală, a dat o bună interpretare art. 139 din legea sanitară și n'a violat art. 119 din aceeași lege. (Cas. s. I decizia No. 171 din 26 Februarie 1913, prin care se respinge recursul făcut contra deciziei Curței de apel Buc. s. II, No. 115/911).

Recurentul Vasile D. Ioan prin d-nii avocați Titulescu și Otescu.

Intimatul I. Constantinescu prin d-l avocat A. Grigorescu.

Servitute de trecere. — Locuri cari trebuie considerate ca infundate. — Chestiunea de a se ști dacă un loc este sau nu infundat în sensul art. 616 c. civ. — Chestiune de fapt.

2. Dreptul de trecere prevăzut de art. 616 c. civ., fiind pentru exploatarea fondului, trebuie să se considere ca infundat nu numai locul care n'are nici o eșire la calea publică, dar și chiar acelea cari nu au decât o eșire insuficientă, iar chestiunea de a se ști dacă un teren are sau nu o eșire suficientă, aparține judecătorilor fondului, fără ca deciziunea lor în această privință să poată fi supusă censurei Curței de casație. (Cas. s. I, decizia No. 181 din 27 Februarie 1913, prin care se respinge recursul făcut contra sentinței Trib. Romanai No. 505/911).

CASAȚIE S. II

Recurenta Obște loc. din com. Valea Boerescă prin d-l avocat M. Băileanu.

Intimatul I. A. Miteșcu prin d-l avocat C. Stoicescu.

Casație. — Competința secțiunei întâia. — Hotărnicie depusă la tribunal pentru confirmare, însoțită de o acțiune în revendicare.

1. Este de competența secțiunei întâia a Curții de casație de a judeca procesul ce are de obiect confirmarea unui plan și a unei hotărnicii depusă la tribunal, precum și o acțiune în revendicare făcută odată cu depunerea

hotărniciei pentru un teren pretins-a fi uzurpat de un altul, care contestează la tribunal acest fapt. (Cas. s. II, decizia civilă No. 5 din 11 Ianuarie 1913, prin care s'a declinat competența trimițând afacerea la s. I).

Recurenta Frăsina V. Hăulă ș. a. prin d-l avocat I. N. Comarnescu.

Intimatul I. I. Băncescu prin d-l avocat F. I. Gesticone.

*** Urmărire imobiliară. — Termenul de 3 luni prescris de art. 536 pr. civ. — Neinvocarea lui la tribunal. — Neadmisibilitatea propunerii direct în casație. — Depunerea creanței drept preț. — Admiterea ei de tribunal. — Termenul de 5 zile prev. de art. 552 pr. civ. — Neaplicarea acestui termen când prețul se depune în numerar.**

2. a) Neobservarea termenului prescris de art. 536 pr. civ. pentru vânzarea nemșcătorului nu poate atrage casarea ordonanței de adjudecare, dacă n'a fost propusă la tribunal, întru cât termenele adjudecării nu sunt de ordine publică și deci motivul de casare nu poate fi invocat direct în casație.

b) După art. 552 pr. civ. tribunalul nu se va pronunța asupra admisibilității creanței depusă de adjudecatul drept preț, de cât după expirarea unui termen de 5 zile de la depunerea ei. Prin urmare, numai când se depune creanța drept preț trebuie să treacă acel termen de 5 zile, iar nu și atunci când se depune prețul în numerar, în care caz tribunalul se poate pronunța îndată. (Cas. s. II, decizia civilă No. 18 din 23 Ianuarie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra ordon. de adjud. a trib. Drohoi No. 2587/912).

Recurentul avocatul Statului prin d-l avocat Al. Ulubeanu.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Delict silvic. — Flagrant delict. — Proces-verbal. — Constatare de visu. — Probă până la înscrierea în fals. — Neadmisibilitatea probei cu martori. — Art. 81 c. silvic.

3. După art. 81 al. II din codul silvic, procesele verbale de constatare, în cazuri de flagrant delict, fac probă deplină până la înscrierea în fals, proba cu martori nefiind admisibilă peste cele conținute în procesul verbal și constatăte de visu de agent. (Cas. s. II, decizia penală 14 din 8 Ianuarie 1913, prin care s'a casat sentința Trib. Vâlcea s. II No. 2611/912).

Recurentul P. S. Sebu, lipsă.

Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Insulte reciproce. — Condamnare de către judecătoria. — Apelul numai a unuia din reclamanți. — Impăcare la tribunal. — Stingerea acțiunei publice numai în privința acestuia. — Art. 103 l. j. p.

4. Prin art. 103 din legea judecătorilor de ocoale, în

materie penală, apelul ori cărei din părțile cari au figurat la prima instanță evocă înaintea tribunalului în ce privește pe partea apelantă, întreaga afacere, chiar și acțiunea, publică, de unde urmează că dacă numai unul din reclamantii a făcut apel contra cărții de judecată care îi condamnă pe toți pentru insulte reciproce, tribunalul cu drept cuvânt declară stinsă prin împăcare acțiunea publică numai față de acel reclamant în ce privește condamnarea lui la amendă, iar nu față de toți. (Cas. s. II, decizia penală 142 din 23 Ianuarie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței trib. Ilfor s. II, No. 1476 912).

Recurentul B. M. Gibescu, lipsă.

Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Actele stării civile. — Ținere neregulată. — Fapt pedepsit de art. 36 c. civil. — Caracterul civil al amendei. — Prescrierea faptului prin 30 de ani. — Art. 1890 c. civil.

5. Amendă prevăzută de art. 36 din codul civil, pentru ofițerul stării civile care nu s'a conformat art. 29 și 30, la redactarea actelor stărei civile, este o amendă civilă, care nu are în nimic caracterul unei amenzi penale, de unde urmează că acțiunea exercitată în baza art. 36 c. civil se prescrie prin 30 ani.

Această prescripție dacă nu a fost propusă la instanța de fond nu poate fi invocată deadreptul în casatie. (Cas. II, decizia penală No. 385 din 22 Februarie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Trib. Argeș No. 4110/912).

CASATIE S. III

Recurentul U. Freud prin d-nii avocați P. Cornescu și Ch. Grigorescu.

Intimatul G. Crăciunescu prin d-l avocat Obedeanu.

Morator. — Jenă momentană scuizabilă. — Aprecierea împrejurărilor de fapt. — Puterea suverană a instanței de fond. — Art. 834 c. com.

1. Aprecierea împrejurărilor din cari instanța de fond constată că jena momentană a comerciantului care cere un morator este scuizabilă, este o chestiune de fapt de atributul suveran al instanței de fond și ea atare scapă de sub controlul Curții de casatie. (Cas. s. III, decizia 55 din 28 Ianuarie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei comerciale a Curții de Apel Craiova s. I No. 29/912).

Recurentul Ministerul de fin. prin d-l avocat Al. Zeceanu.

Intimatul Ilie Goldenberg prin d-l avocat Frunzescu.

Licențe. — Debitant cu amănuntul. — Vânzare de rachiu în cantități de câte zece litruri. — Contravenție. — Art. 8 l. licențelor.

2. După art. 8 din legea licențelor din 1908, vânzările de alcooluri în cantități de cel puțin un deca-

litru sunt considerate ca vânzări cu ridicata, de unde rezultă că numai vânzările mai mici de un decalitr trebuie să fi considerate ca vânzări cu amănuntul, iar nu și acele de un decalitr cari intră în categoria vânzărilor cu ridicata.

Violează dar această dispoziție a legii tribunalul, când apără de amendă pe un debitant cu amănuntul, care a vândut rachiu în cantități de câte zece litruri, adică cu ridicata. (Cas. s. III, decizia No. 66 din 4 Februarie 1913, prin care s'a casat sentința Tribunalului Tulcea No. 174/912).

Recurentul Ministerul de fin. prin d-l avocat C. Marinescu.

Intimata Teodora C. Hagi Sava s. a., lipsă.

Ministerul Public prin d-l Procuror-general Sc. Popescu.

Taxe succesoriale. — Avere producătoare de venit. — Dobânzile scăzute la epoca încetării din viață a lui deceduz. — Supra-taxă de 4%. — Scadența datoriilor succesiunii. — Cheltuieli făcute cu ocazia regulării succesiunii. — Neadmitemera lor. — Art. 48 și 65 l. timbrului.

3. a) Dobânzile deja scăzute la epoca încetării din viață a unei persoane, nu mai pot fi considerate ca dobânzi, ci ele formează un capital în numerar rămas moștenitorilor și care este susceptibil de a produce venit, ca orice sumă de bani, ori care ar fi proveniența și care deci trebuie a fi supus la supra taxa de 4%, conform art. 48 din legea timbrului.

b) Potrivit art. 65 din legea timbrului, numai datoriile succesiunii legal dovedite având a fi scăzute din activul succesiunii, urmează că nu se poate scădea din activul succesiunii o sumă cheltuită de moștenitorii cu ocazia regulării succesiunii, adică în interesul lor propriu, într-un cât aceasta nu poate constitui o datorie a succesiunii. (Cas. s. III, decizia No. 70 din 5 Febr. 1913 prin care s'a casat sentința trib. Tulcea No. 194 912).

Ecouri dela examenele de drept

XV

— Care pravila era în vigoare în Moldova înainte de pravila lui Vasile Lupu?

— Condica Caragea!

NOTA.—A apărut: **Scrieri de Drept** vol. I, partea I, de d-l D. N. Comsa, cuprinzând Drept public, constituțional, administrativ și anume: Principiul separației puterilor. — Contenciosul administrativ. — Contenciosul administrativ față de art. 130 din Constituție. — Art. 7 § 5 din Constituție. — Tribunalele și Curțile sunt datore să nu aplice o lege neconstituțională. — Persoanele morale. — Proiectul de lege din 1904 pentru regularea și consolidarea dreptului concesiunilor de a explora petrolul și ozoherita pe proprietățile particulare. — Dacă funcționarii cu retribuție supusă la rețineri, puteau obține pensie în virtutea legii din 10 Mai 1890, când nu se dovedea că în fapt, reținerile s'au efectuat. — Proprietatea minelor în legislația Română. — Carierele din Dobrogea sunt proprietatea Statului. Depozit la Curierul Judiciar. Prețul 8 lei.

— Suplimentul IV din Colecția generală a legilor României pe anii 1911—1913, de d-l C. Hamangiu. Prețul 20 lei. Întreaga colecție împreună cu suplimentele (7 vol.) lei 90. De vânzare la Curierul Judiciar care le expediază la cerere contra valoare.